

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Випуск 14

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку
економіки України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 28 травня 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 4 від 15.04.15)*

Редакційна колегія:

А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (заступник голови), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
А. С. Лисецький, д-р екон. наук, проф.;
К. В. Муравйов, канд. юрид. наук, доц.;
І. П. Розпутенко, д-р наук держ. упр., проф.;
Л. В. Романова, д-р екон. наук, проф.;
В. Є. Сафонова, д-р екон. наук;
Г. П. Ситник, д-р наук держ. упр., проф.;
Ю. П. Сурмін, д-р соц. наук, проф.;
Н. М. Чернуха, д-р пед. наук, проф.

Матеріали подано в авторській редакції.

Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Становлення і розвиток української державності : [зб. наук. пр.] /
МАУП. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 14: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку економіки України в умовах європейської інтеграції”, 28 травня 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голова) [та ін.]. — 2015. — 258 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичної конференції, присвяченої проблемам і перспективам соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції.

Для науковців і громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

ЗМІСТ

Захожай В. Б. <i>Актуальні питання підготовки фахівців з інформаційно-аналітичного забезпечення управління .....</i>	7
Баєва О. В. <i>Міжнародний досвід фінансування охорони здоров'я .....</i>	10
Романова Л. В. <i>Формування конкурентоспроможного маркетингового потенціалу як стратегічний напрям розвитку промислових підприємств .....</i>	16
Сурмин Ю. П. <i>Обоснование общей теории реформ .....</i>	21
Сафонова В. Є. <i>Теоретичні основи маркетингового супроводу освітніх послуг .....</i>	26
Юлдашев О. Х., Бочков П. В. <i>Розвиток некомерційної господарської діяльності як одна з умов наближення до європейських стандартів .....</i>	32
Аль-Тмейзі А. Ю. <i>Сучасна реклама як напрям розвитку маркетингових комунікацій .....</i>	36
Амбросенко О. П. <i>Методологія розробки стратегії розвитку сільських територій на рівні регіону .....</i>	39
Баєв В. В. <i>Розвиток медичного туризму в умовах світової інтеграції охорони здоров'я .....</i>	43
Бєлокоз О. І. <i>Оцінка клієнтського капіталу торговельних підприємств .....</i>	49
Бовш Л. А. <i>Перспективи розвитку готельного бізнесу в умовах європейської інтеграції .....</i>	53
Варениченко Л. Л. <i>Теоретичні основи формування концепції розвитку економіки України .....</i>	58
Власенко О. О. <i>Управління процесом формування депозитної бази банків в умовах макроекономічної нестабільності .....</i>	62
Дорошенко Л. С. <i>Формування регіональних ринків праці як напрям регіонально-адміністративного менеджменту .....</i>	65
Каліна І. І. <i>Комунікативні аспекти ефективності реклами в Україні .....</i>	70
Карбовська Л. О. <i>Маркетинг в управлінні діяльністю ВНЗ України .....</i>	73

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНОЇ БАЗИ БАНКІВ В УМОВАХ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Ефективність діяльності та обсяг можливостей банку практично повністю залежать від його ресурсної бази. Враховуючи те, що основну частину ресурсів банків формують залучені кошти, більшу частину яких становлять депозити, сьогодні як ніколи актуальним є ефективне управління процесом формування депозитної бази банку. Особливо гостро ця проблема стає перед кожним банком саме сьогодні, коли під впливом економічної та політичної ситуації в країні довіра населення до банківської системи суттєво зменшилась.

На сьогоднішній день в Україні між банками ведеться жорстка боротьба за вільні кошти населення та юридичних осіб. Яким чином можна охарактеризувати на даний момент суб'єктів ринку депозитів. Станом на 01.03.2015 р. кількість банків на ринку України, що мають ліцензію дорівнює 151 (з них 1 банк має ліцензію санаційного банку). При цьому у березні 2015 році, ще у 3 банків була відкликана банківська ліцензія. Загалом 39 банків знаходяться в процесі ліквідації, а 17 банківських установ ліквідовано [1]. Однак незважаючи на такі значні цифри, за останні три роки кількість банків зменшилась лише на 14 %. На думку окремих спеціалістів це позитивна тенденція. Аналітик Міжнародного центру перспективних досліджень О. Жолудь вважає "Одна з великих проблем в Україні — це велика кількість дрібних банків. А проблема дрібних банків — це розпорошеність активів по різних галузях економіки, що означає, що вони в середньому є більш високоризикованими, ніж крупніші банки" [4]. Цю думку підтримує перший заступник глави НБУ О. Писарук "У нас немає іншого шляху, окрім як консолідація банківської системи. Ми розробили антикризовий пакет, який передбачає спрощення злиття і поглинання банків" [4]. Однак ми вважаємо, що конкурентна боротьба, ще ніколи не погіршувала якість пропонованого продукту. Так, наприклад, візьмемо фінансово стабільну Німеччину, у якій 743 банки (до них входять комерційні, транснаціональні, народні банки земель, що були створені на території колишній ГДР у результаті реформ банківської справи, іпотечні банки, спецбанки, іноземні банки, яких 145), а також більш ніж сотня філіалів іноземних банків [5]. Тому вважаємо, що скорочення кількості банків, не є позитивним моментом для створення передумов розвитку конкурентного середовища в банківській сфері України.

Аналіз ринку депозитних ресурсів України показав, що банки станом на 01.01.2015 р. мають у своєму користуванні 718,2 млрд грн. залучених депозитних коштів клієнтів. При цьому 59 % залучених коштів приходить на фізичних осіб, а 41 % на юридичних осіб. [1] Необхідно зазначити, що це опосередковані дані. В кожному окремому банку свій розподіл коштів, і він суттєво відрізняється. Так у “ПриватБанк” 77 % залучених депозитних коштів надходять від фізичних осіб, а у “УкрЕксімбанк” лише 27 % залучених депозитних коштів приходяться на долю фізичних осіб [1]. Ця відмінність свідчить про те, що кожний окремий банк орієнтується на свій сегмент ринку.

Аналіз банківського ринку депозитних коштів виявив, що більшість вкладів зроблено у національній валюті, і лише 44,3 % коштів знаходяться в іноземній валюті. При цьому вклади юридичних осіб лише у 35,3 % представлені в іноземній валюті, а вклади від фізичних осіб 49,4 % всіх коштів в іноземній валюті [1]. Ці дані свідчать про недовіру до національної валюти країни і вносить значний дисбаланс у відсоткові ставки по вкладах.

На сьогоднішній день в Україні великим попитом користуються короткострокові депозитні вклади. Однак найбільш популярним став вклад на вимогу, тобто кошти які можна забрати з банку у будь який момент. Таким вкладом користуються близько 62 % юридичних осіб, та 22 % фізичних осіб [1]. Серед населення він є менш популярним за рахунок більш низьких відсотків по вкладу. Така перевага короткострокових вкладів не дозволяє банкам в повному обсязі використовувати залучені грошові кошти, не дозволяє здійснювати довгострокові вкладення, що негативно позначається на ефективності діяльності банків в цілому.

Найбільша кількість депозитних вкладів фізичних осіб в Україні є строковими. Розмір відсотків за депозитними вкладами для фізичних осіб строком на 1 рік, в середньому по банкам, за останні три роки коливався в межах 1 % по депозитам в іноземній валюті та 2 % по депозитам в гривні [2]. Стрибок у підвищенні відсотків на 3 % по вкладах у гривні та на 2 % у вкладах в іноземній валюті за останні місяці, був спричинений політичною і економічною ситуацією в Україні та зменшенням рівня довіри населення до банків. Більшість вкладів юридичних осіб є короткостроковими, або вкладами на вимогу, тому були проаналізовані відсотки по вкладах на 30 днів. Як свідчить аналіз, розмір відсотків по вкладах юридичних осіб, в середньому по банкам, за останні три роки практично не змінювався. Лише за останні місяці відсотки за вкладами у гривні знизилися на 3 % [2]. Це свідчить про закріпленні курсу гривні на певному рівні та прогнозованої його стабільності.

На ринку України боротьба за вільні кошти населення ведеться не лише між банками, а і між страховими компаніями і небанківськими організаціями. Так небанківські організації показали стабільне зростання на фінансовому ринку світу, наприклад у 2014 році ринок електронних гаманців зріс на 18 % [3].

В таких умовах діяльності для банків є пріоритетним формування оптимальних за структурою, строками і вартістю депозитних ресурсів.

Визначимо основні етапи управління процесом формування депозитної бази банку.

1. Визначення основних критеріїв та стандартів депозитної політики банку.
2. Встановлення основних джерел формування депозитних ресурсів банку.
3. Розробка програм залучення депозитних ресурсів.
4. Впровадження запланованих програм.
5. Контроль за впровадженням запланованих програм та дотриманням стандартів депозитної політики банку.
6. Корегування критеріїв та стандартів депозитної політики банку відповідно до розвитку банківської сфери країни.

Для більш ефективного управління депозитними ресурсами необхідно впровадити таку операційну модель ІТ, яка б дозволила банкам знизити витрати та забезпечила більш ефективну роботу каналів. Особливо це актуально з позиції “віртуалізації” багатьох послуг та роботи клієнта за допомогою інтернет.

Для розробки програм залучення депозитних ресурсів необхідно створити та правильно використовувати інформаційну базу клієнтів депозитного ринку, що дасть можливість більшого залучення їх вільних коштів.

З позиції сучасної макроекономічної нестабільності на перший план виходить стратегія брендингу банку, яка висвітлює та підтримує образ стабільності банку, що дасть змогу підвищити рівень довіри населення до банківських послуг, особливо депозитних.

Література

---

1. Банківський нагляд // Національний Банк України. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Кредит&Депозит // Финанси. — Режим доступу: http://charts.finance.ua/ru/credit_deposit/deposit_jur/
3. Материалы конференции “Банк будущего”. — Режим доступу: <http://www.plusworld.ru/daily/konferenciya-bank-buduschego-sostoyalas-v-madride-13-16-noyabrya/>
4. НБУ запускає антикризову “консолідацію банків” — що це таке? // Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/~337162>
5. Statistiken // Deutsche Bundesbank. — Режим доступу: <http://www.bundesbank.de>